- - Master of Arts (Economics) 2nd Semester 1048

MICRO ECONOMICS-II (In all Mediums) Paper- MAECO-201

Time Allowed: Three Hours] [Maximum Marks: 80

- Note: Attempt five questions in all, including Question No. 1 which is compulsory. Choose one question each from other four Units respectively. Each short answer type question carries 2 marks and long answer type question carries 15 marks each.
- 1. Attempt any ten short answer type questions in 25-30 words each:
 - (i) Production Quotas
 - (ii) Dynamic benefits of monopoly power
 - (iii) Peak load pricing
 - (iv) Price regulation
 - (v) Heroic Assumptions
 - (vi) Difference between production cost and selling cost
 - (vii) Excess capacity
 - (viii) Contestable markets
 - (ix) Trade-off between work and leisure
 - (x) Exploitation of labour
 - (xi) Bilateral monopoly

- (xii) Arrow's impossibility theorem
 (xiii) Externalities in consumption
 (xiv) Coase theorem
 (xv) Rawlsian social welfare function. 2×10=20

 UNIT-I

 Discuss the derivation of long-period supply curve of the different types of perfectly competitive industry. 15
- 3. What is price discrimination? Discuss inter-temporal price discrimination and Peak load pricing.

UNIT-II

- 4. How the selling costs impact the price output decisions under monopolistic competition?
 15
- 5. Do you think that price is sticky under kinked demand curve hypothesis?
 15

UNIT-III

- Discuss wage determination under: (a) When there is perfect competition in both the product and factor markets; (b) When there is an imperfect competition in product market and perfect competition in the factor market.
- 7. Discuss the derivation of demand for a factor input:
 - (a) When one input is variable
 - (b) When several inputs are variable

15

2.

UNIT-IV

- What is Pareto Optimality? Discuss Pareto optimality conditions under perfect competition.
- Examine critically the Bergson-Samuelson Social Welfare Function.

15

(हिन्दी माध्यम)

- नोट:- प्रश्न संख्या 1 सिहत जो कि अनिवार्य है, सभी में से पांच प्रश्न करो। क्रमशः अन्य चार यूनिटों में प्रत्येक में से एक प्रश्न करो। प्रत्येक लघु उत्तर प्रश्न के 2 अंक हैं तथा दीर्घ उत्तर प्रश्न के 15 अंक हैं।
- कोई दस लघु उत्तर प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 25-30 शब्दों में दो:-
 - (i) उत्पादन कोटा
 - (ii) एकाधिकार शक्ति का गतिशील लाभ
 - (iii) पीक लोड मूल्य निर्धारण
 - (iv) मूल्य विनिमय
 - (v) प्रभावपूर्ण (Heroic) आंकलन
 - (vi) उत्पादन लागत और बिक्री की लागत के मध्य अंतर
 - (vii) अतिरिक्त क्षमता
 - (viii) प्रतियोगी बाजार
 - (ix) काम और अवकाश के बीच व्यापार बंद

- (x) श्रमिक का शोषण
- (xi) द्विपक्षीय एकाधिकार
- (xii) एरो की असंभव प्रमेय
 - (xiii) खपत में बाहरीपन
- (xiv) कोज प्रमेय।
- (xv) रॉलसीअन (Rawlsian) का सामाजिक कल्याण कार्य।

 $2 \times 10 = 20$

यूनिट-I

- पूर्ण प्रतिस्पर्धा उद्योग के विभिन्न प्रकारों की दीर्घ अविध की आपूर्ति वक्र के व्युत्पत्ति की चर्चा करें।
- मूल्य भेदभाव क्या है ? अंतर-अस्थायी मूल्य भेदभाव और पीक लोड मूल्य निर्धारण पर चर्चा करें।

यूनिट-II

- 4. एकाधिकारी प्रतिस्पर्धा के तहत बिक्री लागत मूल्य आउटपुट के फैसले को कैसे प्रभावित करती है ?
- क्या आप सोचते हैं कि विकुंठित मांग वक्र परिकल्पना के तहत मूल्य कष्टप्रद है ?

यूनिट-III

6. वेतन निर्धारण की निम्न के तहत चर्चा कीजिए : (क) जब उत्पाद और कारक दोनों बाजारों में सही प्रतिस्पर्धा होती है; (ख) जब उत्पाद बाजार में एक अपूर्ण प्रतिस्पर्धा होती है और कारक बाजार में सही प्रतिस्पर्धा होती है।

- 7. एक कारक इनपुट के लिए मांग की व्युत्पत्ति पर चर्चा करें :
 - (क) जब एक इनपुट चर है
 - (ख) जब कई इनपुट चरें हैं।

15

यूनिट-IV

- 8. परेटो युक्ततम क्या है ? पूर्ण प्रतिस्पर्धा के तहत परेटो युक्ततम की शर्ती पर चर्चा करो।
- बर्गसन-सैम्युलसन सामाजिक कल्याण कार्य का आलोचनात्मक परीक्षण करो।

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ:- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਲਘੁ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਦੀਰਘ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ।
- 1. ਕੋਈ **ਦਸ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 25–30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ:
 - (i) ਉਤਪਾਦਨ ਕੋਟਾ
 - (ii) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲਾਭ
 - (iii) ਪੀਕ ਲੋਡ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ
 - (iv) ਮੁੱਲ ਵਿਨਿਮਯ
 - (v) ਪ੍ਰਭਾਵਪੂਰਨ (Heroic) ਅਨੁਮਾਨ
 - (vi) ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿੱਕਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ
 - (vii) ਵਾਧੂ ਸਮਰੱਥਾ

- (viii) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਜ਼ਾਰ
- (іх) ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਵਕਾਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਬੰਦ
- (x) ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ
- (xi) ਦੋ-ਪੱਖੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ
- (xii) ਏਰੋ ਦੀ ਅਸੰਭਵ ਥਿਊਰਮ
- (xiii) ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀਪਨ
- (xiv) ਕੋਜ਼ (Coase) ਪ੍ਰਮੇਏ
- (xv) ਰਾੱਲਸੀਅਨ (Rawlsian) ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ। 2×10=20

ਯੂਨਿਟ–I

- ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਦੀਰਘ ਅਵਧੀ ਪੂਰਤੀ ਵਕਰ ਦੀ ਵਿਉਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 15
- ਮੁੱਲ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਅੰਤਰ–ਅਸਥਾਈ ਮੁੱਲ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਪੀਕ ਲੋਕ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ–II

- 4. ਏਕਾਹਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਆਉਟਪੁਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
- 5. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਵਿਕੁੰਠਿਤ ਮੰਗ ਵਰਕ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਲ ਸਟੀਕੀ (Sticky) ਹੈ ?

ਯੂਨਿਟ–III

- 6. ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਬਾਰੇ ਨਿਮਨ ਅਧੀਨ ਚਰਚਾ ਕਰੋ : (ੳ) ਜਦੋਂ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਕਾਰਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; (ਅ) ਜਦੋਂ ਉਤਪਾਦ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 7. ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਇੰਨਪੁਟ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਉਤਪਤੀ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :
 - (ੳ) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਇਨਪੁਟ ਵੇਰੀਏਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 - (ਅ) ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਪੁਟ ਵੇਰੀਏਬਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 15

ਯੂਨਿਟ–IV

- 8. ਪਰੇਟੋ ਉਪਟੀਮੈਲਿਟੀ ਕੀ ਹੈ ? ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਧੀਨ ਪਰੇਟੋ ਉਪਟੀਮੈਲਿਟੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
- 9. ਬਰਗਰਸਨ-ਸੈਮਯੂਲਸਨ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲਿਆਣ ਕਾਰਜ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।